

Foto: Museums of Rwanda

Good guys en bad guys

In 2003 bracht een delegatie van de links-radicalen advocatenvereniging *National Lawyers Guild (NLG)* een bezoek aan Noord Korea. De delegatie van vier Amerikaanse advocaten, waaronder oud-voorzitter Peter Erlinder, werd vergezeld door de Canadese communistische advocaat Christopher Black

Black kennen we in Nederland vooral vanwege zijn ontkenning van de genocide in Bosnië. Generaal Ratko Mladic, de slager van Srebrenica, is volgens Black dan ook “valselijk beschuldigd van misdaden die hij niet heeft begaan”. Hij kwalificeerde het Joegoslavië tribunaal in Den Haag als “Fascist Justice”.

Black stond ook aan de wieg van het Internationale Comité voor de Verdediging van Slobodan Milosevic, een soort fanclub voor de laatste president van Joegoslavië. Op hun website staat nog steeds te lezen dat het Comité de inzet “eert en waardeert” van niet-leden zoals Muammar Gaddafi, Robert Mugabe en Sadam Hussein.

Met zulke geestverwanten is een verheerlijking van de Kim-dynastie een kleine stap, zo blijkt uit het reisverslag van de NLG-delegatie. Peter Erlinder bleek overigens geen onbekende te zijn voor de Noord-Koreaanse officieren die ze tegen-

kwamen. Hij werd omhelsd door een majoor die hem begroette met: “Welkom, oude vriend”. Het zal niet verbazen dat de conclusie luidde dat niet de delegatie, maar het Amerikaanse volk het slachtoffer was van grootscheepse misleiding.

Volgens Black en Erlinder leven we in een simpele wereld van ‘good guys’ en ‘bad guys’. De ‘bad guys’ zijn de imperialisten. De in hun ogen socialistische leiders zoals Milosevic en Gaddafi zijn de ‘good guys’ ... “wier enige misdaad was zich te verzetten tegen de dictaten en de imperialistische ambities van de Verenigde Staten en hun bondgenoten”.

Zij zien zichzelf als alternatieve zendingen met de taak om licht in de duisternis te brengen. “Ik zou geen rust vinden als ik niet probeerde te voorkomen dat de vele socialisten, die ik beschouw als vrienden en kameraden, werden misleid,” schreef Erlinder in 2009 aan de *World Socialist Web Site*.

DE SCHAKEL

De aanleiding voor Erlinder’s brief was een in zijn ogen misleidend artikel over Theoneste Bagosora, een van de hoofdverantwoordelijken voor de genocide tegen de Tutsi’s in Rwanda. Ook Christopher Black stuurde een boze brief.

“Beide correspondenten ontkennen

RESTEN VAN HET NEERGESTORTE VLIEGTUIG VAN DE PRESIDENT (RWANDA)

dat er in Rwanda genocide heeft plaatsgevonden,” merkte Chris Talbot geschokt op in een uitgebreide reactie. “Professor Erlinder verwijst naar ‘de Rwandese tragedie ... die sommigen genocide noemen’. De heer Black verwijst naar ‘de mythe van genocide’.”

Black en Erlinder hadden hun opvattingen niet van vreemden. Zij vertegenwoordigden prominente genocideverdachten bij het Rwanda tribunaal in Arusha, Tanzania. De cliënt van Erlinder schreef al in 1995, een jaar na de genocide, dat er weliswaar vermoord was maar dat de verantwoordelijkheid voor “de tragedie” moest worden afgeschoven op het Rwandees Patriottisch Front (RPF) van Paul Kagame.

Black kreeg op zijn beurt een drie dagen durende briefing van zijn cliënt, die hem vertelde dat er geen genocide tegen Tutsi’s had plaatsgevonden. Hij werd vervolgens uitgebreid voorgelicht over de ‘echte’ waarheid. Black zag meteen de overeenkomsten tussen “fascistische” tribunalen in Den Haag en Arusha: “Voor het Rwanda-tribunaal is het misschien nog erger dan voor het tribunaal in Den Haag,” vertelde hij op een conferentie, “omdat in dat geval degenen die Rwanda

hebben verscheurd, het Rwandees Patriotisch Front, marionetten zijn van – en gesteund worden door – de Verenigde Staten en hun bondgenoten.”

Eind 2009 publiceerde Black een uitgebreide versie van zijn brief onder de titel: “De Waarheid Over Rwanda”. Daarin beschrijft hij het Rwanda van voor de genocide als het Zwitserland van Afrika, een socialistische staat en model voor sociale ontwikkeling waarin Hutu’s en Tutsi’s in harmonie samenleefden, een sprookje dat eenzijdig was verpest door het RPF.

Zowel Black als Erlinder maken dankbaar gebruik van de omvangrijke anti-Tutsi propaganda die in de jaren negentig

Foto: Museums of Rwanda

NYANZA, IN DE BUURT VAN KIGALI, RWANDA

is geproduceerd door vertegenwoordigers van de Hutu Power beweging, niet alleen in de rechtbank, maar ook in populaire publicaties. Zo is hun werk een schakel tussen de genocidairs en allerlei ‘revelaties’ die we vandaag de dag voorgeschiedeld krijgen.

‘ONTHULLINGEN’

Een actueel voorbeeld van zo’n ‘onthulling’ is een boek van de Canadese journaliste Judi Rever, dat in oktober 2018 in een Nederlandse vertaling verschijnt. De titel die de uitgever heeft gekozen: ‘De Waarheid Over Rwanda’ lijkt geen toeval. Sommige passages zijn bijna letterlijk overgeschreven uit Black’s artikel met dezelfde titel.

Rever dankt Black en Erlinder in haar boek dan ook voor het verschaffen van belangrijke bewijzen. Ook prijst zij het onderzoek van een aantal van hun geestverwanten, zoals Robin Philpot en Barrie Collins. De eerste is de broer van genocide-advocaat John Philpot. De tweede kennen we van het blad *Living Marxism* (LM) dat in de jaren negentig de genoci-

des in Bosnië en Rwanda in twijfel trok.

Collins, toen nog schrijvend onder het pseudoniem Barry Crawford, publiceerde ook namens de organisatie *Africa Direct* artikelen als: “Waarom de Rwandese oorlog geen genocide was”, vrijwel integraal gereproduceerd in LM onder de titel: “Rwanda, het grote genocide debat”.

Volgens dat artikel waren de Hutu-machthebbers simpelweg niet in staat om een genocide te plannen en uit te voeren. Wat er gebeurde was wel barbaars, volgens Collins, maar geen genocide, eerder een kwestie van overmacht nadat het Westen de verhoudingen in Rwanda door jarenlange inmenging op scherp had gezet.

“Het idee dat de belaagde Hutu-regering de opzettelijke vernietiging van een heel volk zou kunnen plannen en uitvoeren,” schreef Collins, “in een tijd waarin ze niet eens in staat waren om het verkopen van de koffiebonen waarvan de economie afhankelijk was te organiseren, grenst aan het ongelooflijke.”

Judi Rever’s ‘waarheid’ is een synthese van alle narratieven die haar informanten, of beter gezegd de informanten van haar informanten, door de jaren heen hebben geproduceerd. Kritische beschouwingen of alternatieve verklaringen voor die informatie ontbreken. Om een paar voorbeelden te geven: Christopher Black schreef in 2009 dat de vele lijken die tijdens de genocide in de Kagera rivier dreven niet, zoals iedereen dacht, Tutsi-slachtoffers van de Hutu-milities waren, maar Hutu-slachtoffers van het RPF. De verklaring zou zijn dat RPF-troepen het gebied rond de rivier vrij snel onder controle hadden gekregen. Rever schrijft in haar boek precies hetzelfde.

De bewering staat ook in een publicatie van het gevluchte regime van vlak na de genocide. Wat al deze auteurs verzwijgen is dat het RPF eind april 1994 alleen het stroomgebied in het oosten van Rwanda onder controle had. NGO’s rapporteerden ook daarna nog dat stroomopwaarts, in regeringsgebied, tot wel vijfduizend Tutsi’s per dag in de rivier eindigden.

SPECIALISTISCH ONDERZOEK

Zelfs wetenschappelijk onderzoek is niet besteed aan deze auteurs. Volgens Rever en haar bronnen zou het vliegtuig van president Habyarimana zijn neergeschoten door een RPF-commando. Dat was ook de boodschap van het toenmalige regime en van sommige overgelopen RPF-

leden. Het RPF zou met de aanslag chaos hebben willen creëren om de macht te kunnen grijpen. Paniek onder de bevolking zou vervolgens de massamoord op de Tutsi’s hebben veroorzaakt.

Maar forensisch onderzoek in opdracht van de Franse justitie heeft uitgewezen dat de verklaringen van Rever’s bronnen niet kunnen kloppen. Het eindrapport uit 2012 sluit de locatie die voor de aanslag zou zijn gebruikt namelijk uit. Als de raketten daar vandaan waren afgevuurd zou er andere schade zijn toegebracht aan het vliegtuig dan wat is vastgesteld aan de hand van de wrakstukken.

Getuigen die tijdens de aanslag in de

Zowel Black als Erlinder maken dankbaar gebruik van de omvangrijke anti-Tutsi propaganda

buurt van het vliegveld waren zouden bovendien iets anders moeten hebben gezien en gehoord dan zij hebben gedaan. De meest waarschijnlijke locatie van de aanslag was volgens de experts een militair kamp vlakbij het vliegveld, hetgeen op een ander scenario duidt.

In haar boek noemt Rever het rapport wel, maar ze bestrijdt de conclusies onder verwijzing naar kritiek van Barrie Collins en een Belgische kolonel, hoewel geen van beide ter zake kundig is. De enige technische opleiding van Collins is optometrie.

De meeste beweringen in ‘De Waarheid Over Rwanda’ zijn, net als de genoemde voorbeelden, eenvoudig te weerleggen met betrouwbare documentatie. Rever heeft zich kennelijk blind gestaan op haar eenzijdige bronnen en nauwelijks iets ondernomen om hun informatie op waarheid te controleren.

Uit navraag blijkt dat de Nederlandse en Canadese uitgever dat ook hebben nagelaten. De titel wordt zo een wrange ironische grap ter meerdere glorie van de echte ‘bad guys’.

Jos van Oijen